

Uzasadnienie uchwały z 30 stycznia 2018 roku
Komisji Habilitacyjnej powołanej przez Centralną Komisję do spraw Stopni i Tytułów
w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Dominiki Kasprowicz
w dziedzinie nauk społecznych w zakresie dyscypliny nauki o polityce

Komisja Habilitacyjna stwierdza, że osiągnięcia naukowo-badawcze Habilitantki, zaprezentowane w dokumentacji złożonej 1 sierpnia 2017 roku wraz z wnioskiem o wszczęcie procedur habilitacyjnych do Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów **stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej.**

Podejmując decyzję wzięto pod uwagę:

1. osiągnięcia naukowe, o których mowa w art. 16 ust. 1. I 2 pkt. 1. ustawy,
2. aktywność naukową, wskazaną w artykule 16 ust 1. ustawy,
3. osiągnięcia w zakresie dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego i organizacyjnego wskazane w paragrafie 5 rozporządzenia z 1 września 2011 r.,
4. dokonania w ramach współpracy międzynarodowej Habilitanta, o których mowa w paragrafie 5 rozporządzenia z 1 września 2011 r.

Osiągnięcie naukowo-badawcze Habilitantki w ramach zaprezentowanego monotematycznego cyklu zatytułowanego „*Systemy partyjne jako obszar badań artikulacji interesów mniejszościowych*” składa się z 20 publikacji, w tym: 1 monografii; 2 współautorskich monografii; 1 pracy zbiorowej pod redakcją naukową; 16 artykułów naukowych i rozdziałów w monografiach.

Na pozostałe osiągnięcia naukowe, poza monotematycznym cyklem, składa się łącznie 11 pozycji naukowych, w tym: 1 współautorska monografia oraz 10 artykułów w czasopismach, rozdziałach w pracach zbiorowych i recenzja naukowa.

Przedstawione teksty publikowane były w czasopismach naukowych i wydawnictwach reprezentujących różne - zarówno polskie jak i zagraniczne - ośrodki akademickie. Publikacje te podsumowują kolejne etapy badań, prowadzonych przez Habilitantkę w ramach 12 krajowych i międzynarodowych projektów, zrealizowanych na przestrzeni sześciu lat. Wskazuje to na znaczne zaangażowanie Pani dr Dominiki Kasprowicz zarówno w prowadzenie prac badawczych zarówno na gruncie polskim, jak i włączanie się w projekty międzynarodowe.

Podstawowym celem badań empirycznych prowadzonych przez dr Dominikę Kasprowicz, z których wnioski stały się podstawą i treścią publikacji składających się na osiągnięcie naukowe, była wielowymiarowa analiza systemów partyjnych jako obszaru badań artikulacji interesów mniejszościowych. Pytanie o źródła i kierunki zmian systemów partyjnych oraz przekonanie Habilitantki, że odpowiedzi na nie należy szukać także poza partiami o wysokim poziomie relewancji, stanowiły przyczynę dla której jednostkami analizy w poszczególnych projektach realizowanych przez Nią, były różne typy organizacji. Należały do nich partie polityczne o różnym poziomie relewancji, a to ze względu na ich programy lub rozmiar poparcia lokowanego na marginesie systemu partyjnego, a także organizacje działające w szarej strefie, biorące aktywny udział w procesach wyborczych czy parlamentarnych, a jednocześnie nie przyjmujące formuły partii politycznej. Pod uwagę brane były przykłady polskie i zagraniczne. W przypadku tych pierwszych uwzględniono trzy typy ugrupowań – populistyczną radykalną prawicę, partie populistyczne oraz partie „nowe”, niezależnie od ich profilu programowego oraz partie regionalne.

W toku powyższych projektów zrealizowano dwa ogólne badawcze cele szczegółowe, które zakładały określenie partyjnych – mniejszościowych i niepartyjnych, ale istotnych z punktu widzenia zmiany systemu partyjnego podmiotów i oraz oceny ich relewancji w systemie partyjnym i, szerzej, politycznym. Analizie poddawano możliwości (w kontekście wewnętrznym i zewnętrznym), sposoby (parlamentarne i pozaparlamentarne zwłaszcza z zakresu komunikacji politycznej) oraz zakres realizacji interesów tych grup mniejszościowych, w każdym przypadku odnosząc się do trwałości lub zmian zachodzących w systemach partyjnych demokracji przedstawicielskiej i określając ich udział. Przedsięwzięcie to, rozpoczęte w roku 2010, czyli w czasie nasilonych skutków ostatniego kryzysu ekonomicznego, pozwoliło na lepsze zrozumienie procesów politycznych przebiegających „na obrzeżach polityki” (ruchy polityczne niepartyjne, populistyczne, etniczne, regionalne, radykalnej populistycznej prawicy), a które w ostatnich latach i miesiącach coraz silniej wpływają na dyskurs o oraz polityczną praktykę.

Wyniki badań Habilitantki przyczyniły się do rozwoju naukowego poznania, a przede wszystkim dyscypliny nauki o polityce, m.in. poprzez:

- podjęcie ważnego, i wartego szczegółowego zbadania, problemu badawczego: zwłaszcza, że ma on oryginalny charakter i wypełnia lukę, jaka powstaje na gruncie nauk o polityce w zakresie zbadania miejsca i roli organizacji reprezentujących interesy grup

- mniejszościowych w systemie politycznym a w szczególności systemie partyjnych (przy podkreśleniu oryginalnej perspektywy badawczej, zaprezentowanej przez Habilitantkę);
- autorskie opracowania dotyczące teorii, zwłaszcza metodologii badań w analizowanej sferze;
 - nowe obszary badań wyborczych: zwłaszcza w kontekście opisanego i zastosowania oryginalnego na gruncie polskim narzędzia, jakim jest nawigator wyborczy (Voting Advice Applications - VAA);
 - stworzenie podstaw źródłowych do dalszych badań nad zmianami systemów demokracji przedstawicielskiej, gdzie obok siły reprezentacji interesów większości coraz bardziej istotna jest obecność, możliwości, sposoby i zakres realizacji interesów grup mniejszościowych.

W swych tekstach Habilitantka dowiodła, iż posiada umiejętności formułowania celów i problemów badawczych oraz ich rozwiązywania w sensie merytorycznym i metodologicznym. Przedłożone prace, w większościowej ocenie Recenzentów i Członków Komisji Habilitacyjnej, stanowią oryginalne opracowanie naukowe oparte na bogatej podstawie źródłowej i bogatej literaturze. Zdecydowana większość przedstawionych do oceny prac napisana jest poprawnie pod względem metodologicznym i merytorycznym w zakresie nauk politycznych. Istotną cechą jest także sprawność warsztatowa Habilitantki. Pozytywnym aspektem prowadzonych badań jest rzetelność przeprowadzanej kwerendy, obszerność bazy źródłowej, wykorzystywanie licznej literatury polskiej i zagranicznej.

Aktywność naukowa i współpraca międzynarodowa Habilitantki przejawia się między innymi na płaszczyźnie konferencji oraz publikacji zagranicznych. Pani dr D. Kasprowicz wygłosiła referaty (w większości w języku angielskim) na 20 międzynarodowych oraz 7 krajowych konferencjach naukowych (12 z tych konferencji odbyło się zagranicą). W większości przypadków wymiernym rezultatem uczestnictwa w konferencjach były wspomniane publikacje naukowe.

Habilitantka brała również czynny udział w pracach komitetów organizacyjnych krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych (np. w 2015 roku współorganizowała panel międzynarodowy pt. *VAA - Voting Advice Applications* w trakcie III Kongresu Politologii w Krakowie, w roku 2013 organizowała na Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie międzynarodowe seminarium pt.: *SPACE - Socio-political alternatives in Central Europe*)

Habilitantka posiada ponadto doświadczenie w zakresie szeroko rozumianej współpracy międzynarodowej z instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi,

co oznacza spełnienie wymogów wskazanych w paragrafie 5 pkt. 2 rozporządzenia z 11 września 2011 roku.

Doktor Dominika Kasprowicz brała udział w 6 międzynarodowych i krajowych projektach badawczych. W połowie z nich pełniła funkcję kierownika. Poza tym była kierownikiem kolejnych grantów przyznanych przez Dziekana Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie. Owe, ukończone projekty to m.in.:

1. *Barometr Wyborczy w polskich wyborach parlamentarnych*, 2015 - kierownik projektu;
2. *Barometr Wyborczy w Małopolsce*, 2014 - kierownik projektu;
3. *EUVOX*, 2013-2014 - kierownik polskiej części projektu;
4. *SPACE, Socio-Political Alternatives in the Central and Eastern Europe*, 2011 - kierownik projektu;
5. *The East European Radical Right in the Political Process*, 2011-2012 - wykonawca;
6. *Right-wing extremism and its impact on young democracies in the Central and Eastern European countries*, 2009-2010 - wykonawca;
7. *Nawigatory wyborcze jako narzędzia w badaniach w analizie partii i systemów partyjnych*, 2016 - kierownik projektu;
8. *Polska polityka, gospodarka, społeczeństwo po 1989 roku - wprowadzenie*, 2015 - kierownik projektu;
9. *Jakościowa analiza danych w badaniu polskich partii pozaparlamentarnych*, 2012-13 - kierownik projektu;
10. *Partie polityczne w nowych demokracjach - krytyczna analiza funkcji*, 2011 - kierownik projektu;
11. *Podatni na populizm - powstanie i rozwój partii populistycznych w Bułgarii, Rumunii i Polsce*, 2010 – kierownik projektu.

Habilitantka bierze też udział - jako wykonawca - w międzynarodowym konsorcjum badawczym COST - IS1308 Action pt.: *Populist Communication in Europe: Comprehending the Challenge of Mediated Political Populism for Democratic Politics*.

W dokumentacji udostępnionej Komisji Habilitacyjnej dr Dominika Kasprowicz wskazała, iż jest członkiem międzynarodowych i polskich stowarzyszeń naukowych: *International Political Science Association* (IPSA) i *Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych* (PTNP).

Praca naukowo-badawcza Habilitantki wiąże się ściśle z prowadzoną przez nią **pracą dydaktyczną**. Składają się na nią wykłady, konwersatoria oraz seminaria w języku polskim i angielskim z następujących przedmiotów:

- *Projektowanie przekazu;*
- *Populizm - między stylem a ideologią;*
- *Modele zachowań wyborczych;*
- *Partie i systemy partyjne;*
- *Populistyczna skrajna prawica w Europie;*
- *Wprowadzenie do komunikacji politycznej;*
- *Polski system polityczny;*
- *Metody ilościowe w naukach społecznych;*
- *Populist radical right parties in the CEE;*
- *Triple transition in Poland.*

Problemy podejmowane w pracy naukowo-badawczej były też popularyzowane przez Habilitantkę podczas 7 staży dydaktycznych Erasmus+, realizowanych w latach 2010-2017 oraz w trakcie wymiany międzynarodowej, w czasie realizacji serii wykładów na University of Pittsburgh (USA) w latach 2012-2017.

Między styczniem i marcem 2013 roku Pani dr D. Kasprowicz przeprowadziła wykłady gościnne w ramach programu *Masters in European Studies* na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej - ISP Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wyniki uzyskanych badań zostały także upowszechnione w zdalnej formie kursu e-learningowego, udostępnionego na platformie Moodle, pt. *Między komunikacją a perswazją, czyli jak skutecznie komunikować*.

Habilitantka obejmowała opieką naukową promotora siedmiu studentów studiów licencjackich na kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne (IP UP). Wielokrotnie była opiekunem roku (IP UP) oraz opiekunem Koła Naukowego (IP UP, 2006-2007), z którym organizowane były spotkania z przedstawicielami mediów i politykami oraz zagranicznymi wykładowcami, a także naukowe obozy wyjazdowe. W Instytucie Politologii UP pełniła także funkcję opiekuna praktyk studenckich.

W roku 2016 została promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim Pana mgr. Kamila Stolarka, przygotowującego dysertację pt.: *„Europeizacja systemu politycznego II Republiki Greckiej”* (data otwarcia przewodu doktorskiego: 24 czerwca 2016 r., Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, promotor: prof. dr hab. Katarzyna Sobolewska-Myślik). Rok później była też recenzentem pracy doktorskiej pt. *The Perception of national identity by political parties and its development in the context of European political space in the Czech Republic, Poland, and Slovakia between 2004 and 2013*, przygotowanej przez Michala Vita na Uniwersytecie w Brnie, pod kierunkiem prof. Vita Hlouska.

Biorąc pod uwagę **organizację procesu dydaktyki**, należy wskazać, iż w omawianym okresie dr Dominika Kasprowicz prowadziła regularne prace organizacyjne w Instytucie Politologii Uniwersytetu Pedagogicznego, a następnie Instytucie Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Pełniła m.in. funkcję członka zespołu ds. badań ewaluacji i promocji Instytutu Politologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, kierownika zespołu ds. współpracy zagranicznej IDMiKS oraz wieloletniego członka komisji rekrutacyjnej.

W ramach **osiągnięć popularyzatorskich** zaznaczyć należy, iż Habilitantka wykazała się aktywnością w bardzo dużej liczbie inicjatyw, których celem była popularyzacja nauki. Organizowała m.in. pobyt naukowy dr. Uwe Serdulta z Centrum Badań nad Demokracją Bezpośrednią z Uniwersytetu w Zurychu w Instytucie Politologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie oraz serię zajęć dydaktycznych w dwóch edycjach studiów podyplomowych pn. *Wirtualizacja przestrzeni edukacyjnej*, realizowanych w ramach seminariów eksperckich z tematyki „*Social learning*”. Na działalność w tym obszarze składa się także organizacja licznych spotkań studentów z przedstawicielami Sejmu, Senatu oraz organizacji pozarządowych i mediów, jak również prowadzenie szkoleń z zakresu metodologii dla pracowników i doktorantów Wydziału Humanistycznego UP w Krakowie.

Pani dr Dominika Kasprowicz jest ponadto autorką kilku ekspertyz (w tym m.in. *Ekspertyzy dot. badań rynku politycznego dla Komitetu Wyborczego Platformy Obywatelskiej w wyborach samorządowych 2014 w Małopolsce, State, NGO, czy Towards Right Wing Extremism in Poland - Between Prevention and Restriction*). Jest także recenzentem wydawniczym publikacji: *Political parties and nationalism in Visegrad*

countries (Wyd. International Institute of Political Science of Masaryk University, Brno 2010).

Istotnym elementem dorobku Habilitantki jest udział w panelach eksperckich i konkursowych. W roku 2017 została członkiem międzynarodowego panelu eksperckiego w ramach projektu: *Back to the National Roots? The Role and Impact of the Radical Right in Eastern Europe Today*, prowadzonego przez Uniwersytet w Viadrinie, a w roku 2016 międzynarodowego panelu eksperckiego w ramach projektu: *The inclusiveness of political parties around the world - in their policy positions, organizational structures, and electoral strategies*, realizowanego przez Uniwersytet w Bristolu.

Od roku 2009 do 2014 należała do Zespołu Konsultantów Merytorycznych Stowarzyszenia Willa Decjusza w Krakowie, opiniując takie projekty jak: *Polish-British Round Table*, *Visegrad Summer School*, *Weimar Triangle Conference*, *the National Multicultural Education Project „Nasza Europa” (Our Europe)*. W latach 2014-2015 brała udział w charakterze eksperta w projektach Fundacji Batorego. Dokonywała także merytorycznej oceny projektów w ramach 7. Programu Ramowego Marie Curie Programme, w międzynarodowym panelu Recenzentów SASPRO Mobility Programme Słowackiej Akademii Nauk.

Od roku 2016 jest recenzentem wydawniczym „*Rocznika Administracji Publicznej*” (e-ISSN 2449-7800 p-ISSN 2449-7797, wyd. Uniwersytetu Pedagogicznego), i członkiem redakcji - redaktorem tematycznym czasopisma „*Political Preferences*” (p-ISSN: e-ISSN: 2449-9064, wyd. Uniwersytetu Śląskiego).

Wyniki przeprowadzonych badań Habilitantka prezentowała nie tylko w publikacjach naukowych, ale także w artykułach publicystycznych i popularyzatorskich. Do najważniejszych czasopism, na łamach których ukazały się artykuły przygotowane przez Panią dr Dominikę Kasprowicz należy zaliczyć: „*Visegrad Insight*”, „*LIBERTE!*” „*Kulturę Liberalną*” , „*Res Publica Nova*”, „*Tygodnik Powszechny*” oraz „*Eurozine*”. Publikacje dotyczące ustaleń naukowych badaczki można też odnaleźć na stronach portali internetowych, takich jak np. Instytut Obywatelski.

Habilitantka odbywa również regularne konsultacje merytoryczne dla studia tłumaczeń „*Sapientia*”, jestem komentatorem stacji radiowych RMF i Radio Kraków oraz dzienników zagranicznych, np. „*The Wall Street Journal*”.

Dorobek naukowy wyrażony w publikacjach jest tylko jednym z elementów podlegających ocenie. Zgodnie z ustawą z 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z późniejszymi zmianami i w brzmieniu określonym ustawą z 18 marca 2011 r. oraz w myśl rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego pod uwagę należy wziąć także inne kryteria podlegające ocenie. W ocenie większości Członków Komisji, w odniesieniu do znaczącej części tych obszarów Habilitantka spełnia stawiane rozporządzeniem wymogi.

Dokonując analizy wskazanych powyżej elementów, składających się na dorobek naukowo-badawczy, dydaktyczny, popularyzatorski i organizacyjny oraz na dokonania w zakresie współpracy międzynarodowej należy uznać, że stanowi on podstawę do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie *nauk społecznych* w dyscyplinie *nauki o polityce* w subdyscyplinie: *socjologia polityki* dr Dominice Kasprowicz.

prof. UAM. dr hab. Łukasz Donaj, sekretarz komisji habilitacyjnej